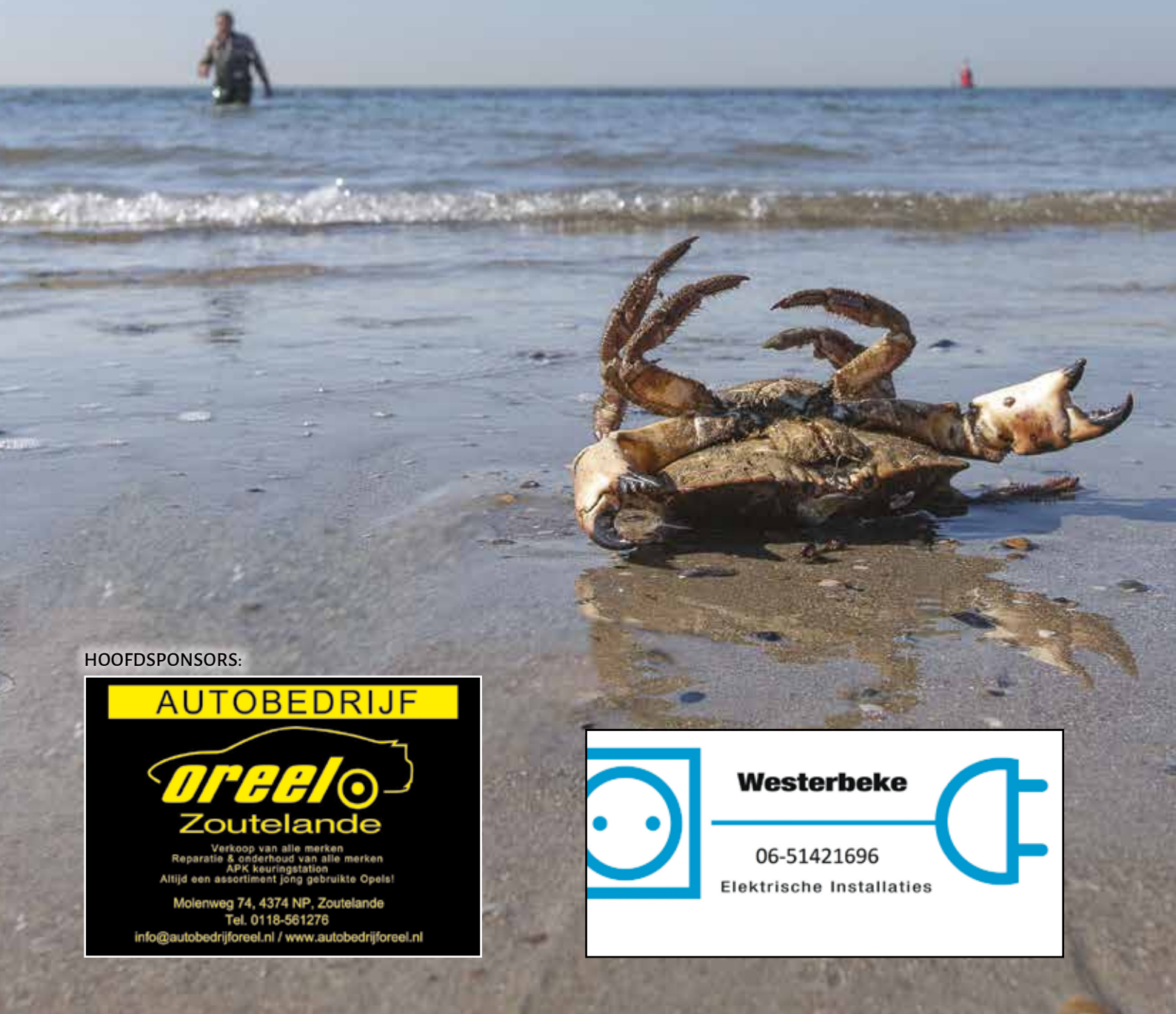

Krabbentijd!

HOOFDSPONSORS:

AUTOBEDRIJF

oreel
Zoutelande

Verkoop van alle merken
Reparatie & onderhoud van alle merken
APK keuringstation
Altijd een assortiment jong gebruikte Opels!

Molenweg 74, 4374 NP, Zoutelande
Tel. 0118-561276

info@autobedrijfforeel.nl / www.autobedrijfforeel.nl

Westerbeke

06-51421696

Elektrische Installaties

De noodklok voor het Polderhuisblad

Het Polderhuisblad loopt op zijn laatste benen! Het is zeer reëel dat er een eind komt aan het verschijnen van het blad.

De huidige redactie is aangetreden in 2013. Na 12 jaar beginnen enkele redactieleden aan het einde van hun redactioneel Latijn te raken. De inventiviteit neemt af en de kennis is wel zo'n beetje gespuid. Zoals het er nu voor staat, stopt de huidige redactie er mee met ingang van het jaar 2026. Voor de broodnodige vernieuwingen en dus om het blad te laten voortbestaan, is nieuw bloed nodig en wel zo snel mogelijk.

Iedereen in Westkapelle en in een wijde omtrek kent en rekt op het Polderhuisblad. Begonnen als een gestencilde informatieblaadje is het in de loop van de jaren een echt 'Wasschappels Magazine' geworden. Het is het orgaan van het Polderhuis met informatie over alles wat er in en om het museum gebeurt of staat te gebeuren met ook aandacht voor recente ontwikkelingen in het dorp. Daarnaast is het magazine befaamd geworden door de artikelen over de cultuurhistorie van Westkapelle. Verhalen in een populairwetenschappelijke stijl, gelardeerd met kleine wetenswaardigheden, anekdotes en smalltalk over het dorp en de inwoners en natuurlijk historische foto's.

Kortom, het Polderhuisblad is onderdeel van de Westkapelse tradities en daarbij een begrip en belangrijke factor in de wereld van het cultureel erfgoed. Hopelijk heeft het blad ook een steentje kunnen bijdragen aan de enorme ontwikkeling die het Polderhuis heeft doorgemaakt.

Het blad wordt geschreven en samengesteld door een kleine redactie: Lieneke van den Heuvel, Ivo van Beekhuizen en Jan Kaland. Zij krijgen daarbij hulp van enkele gastredacteuren, zoals historicus Jan Zwemer. Een regelmatige columnschrijfster is Nelleke Wouters, een Westkappelse Friezin die haar licht laat schijnen over haar twee werelden. Onze plaatselijke fotograaf Jan de Jonge levert een belangrijke bijdrage met de productie van de cover van het blad en ook met het leveren en bewerken van illustraties. Het redactieteam wordt volledig gesteund door het bestuur en de medewerkers van het Polderhuis en heeft steeds een grote vrijheid gehad bij het bepalen van de stijl en de inhoud van het blad. Om alles financieel mogelijk te maken is het Polderhuisblad afhankelijk van de advertenties van plaatselijke en regionale bedrijven.

Het bestuur van het Polderhuis koestert de wens om ook in de komende jaren het Polderhuisblad te laten verschijnen als een belangrijke schakel tussen het museum en de Westkappelse gemeenschap, een blad met een door een nieuwe redactie gekozen vorm en opzet. Dat die redactie andere opvattingen, vaardigheden, expertise en interesses zal hebben dan de redactie van nu, ligt voor de hand. Want de knowhow en de achtergrond van de huidige redactieleden bepalen grotendeels de aard en de inhoud van het blad. Een nieuwe redactie zal daar haar eigen inzichten en voorkeuren op loslaten. Misschien een meer journalistieke benadering of meer gericht op de ontwikkelingen en gebeurtenissen in de dorpsgemeenschap? Of iets geheel anders? Wat blijft is een grote redactionele vrijheid het blad een eigen gezicht te geven.

Hier ligt toch een geweldige uitdaging voor mensen met enige kennis van en belangstelling voor het sociaal-culturele leven in Westkapelle. Wat een prachtige kans voor mensen met enige schrijfvaardigheid en/of schrijversambitie om een breed publiek te krijgen! Maar ze zijn er nog niet, die nieuwe redactieleden en gastredacteuren!

Dit is een warm beroep op iedereen die iets met het Polderhuisblad heeft. Denk eens serieus na over de rol die je kunt spelen, binnen of samen met een fijn redactieteam. Neem contact op met de huidige redactie of met het Polderhuisbestuur om je ideeën en mogelijkheden te bespreken; email redactie@polderhuiswestkapelle.nl

Laat het Polderhuisblad voortbestaan!

 Zeelandtools.nl
sterk in gereedschap

• Handgereedschappen • Elektrische gereedschappen • Slijpschijven
Olieproducten • Klimmaterialen • Lasapparatuur

GEDORE

carolus

Makita

BOSCH

Vroonwegeling 2 • Westkapelle

Bij de KOSTER

Elke vrijdag van 9.00 tot 18.00 uur is Bij de Koster open voor een kopje koffie of thee, stukje taart, high tea, soep, een borreltje en een praatje in een gezellige omgeving.
Graag tot ziens!

Bij de Koster is te boeken voor feestjes, visites, condoleances, lezingen, uitvoeringen, hobbyruimte. Dit alles kan inclusief catering zoals zelfgebakken taart, warm- en koud buffet, high tea etc.

Er zijn drie zalen van 50m² die samen een grote zaal kunnen vormen.
Ook het huren van de kerk of het kerkplein is mogelijk.

Bij de Koster | Markt 65 • 4361 AE Westkapelle • 0118 571909
info@bijdekoster.nl • www.bijdekoster.nl

Alfred Dillens, *Lente op Walcheren*, 1858; olieverf op paneel, 72,7 x 53, 5 cm.

*Laatst maal in de Mei vond ik mijn behagen
In velden en in wei, in het schoonst der dagen
Ik aanschouwde 't jeugdig gras
En 't welriekend bloemgewas*

(Oud volksliedje gezongen in Westkapelle)

Lente in Westkapelle en in het Polderhuis

Eindelijk, daar is ze dan, de lente waarin alles ontwaakt en zee, duinen en velden zich op hun mooist tonen. Nu begint ook het Westkappelse krabbenseizoen; eten van zelf gevangen krabben met een hamer naast je bord is de ware Wasschappelse cuisine, al heeft de op zijn 'schute' zieltôgende 'tôôgkrabbe' op de voorpagina zijn beste tijd wel gehad. Afijn, de Walcherse lente dient natuurlijk ook als achtergrond van plattelandsvrijages, getuige het prachtige oude schilderij van Alfred Dillens.

Het Polderhuis heeft allermint in een winterslaap gelegen maar ook hier maken we ons op voor een nieuw seizoen met nieuwe exposities en weer veel activiteiten en evenementen. Kortom, nieuw licht, nieuw leven, nieuwe kansen.

Dus is vanaf 1 april het Polderhuis weer elke dag geopend, van 10 tot 17 uur.

Een mooie gelegenheid ook om te relaxen op het heerlijke, zonnige Polderhuisterras. Geniet hier van een drankje en onze versgebakken appeltaart of bosvruchtencake. Het museumcafé is één van de plekken waar dagelijks de moerstaal van het Polderhuis, het onvervalste Wasschappels te horen is. Kom je regelmatig in het museumcafé, profiteer dan van een gereduceerd tarief met de koffiekaart. Verkrijgbaar aan de balie.

Het Polderhuis, altijd verrassend!

Vuurtorens

Licht in de duisternis voor zeelui en landrotten

Hèt icoon van Westkapelle is natuurlijk de vuurtoren, het Hoge Licht genoemd. Ook voor de Westkappelaars zelf is 'd'n toren' het vertrouwde symbool van het dorp en het eerste wat ze zoeken als ze na een tijdje afwezigheid weer in de Walcherse contreien komen. Zie je de toren en het regelmatig zwaaiende licht, dan ben je weer thuis. Een bijzonder monument, geen wonder dat hij een inspiratie is en was voor Piet Mondriaan en vele andere kunstenaars.

Het licht van de toren is mijlenver te zien, soms zelf tot in Oostende. Maar dit licht is recentelijk vervangen door duurzame LED-lampen. Het schijnt nu iets minder ver, maar wel is het bij slecht weer beter zichtbaar voor de scheepvaart. Dus niet alleen duurzamer maar ook veiliger!

Vanaf 12 april is de vuurtoren weer open voor publiek. Een reeks aan vaste dagen en tijden voor de komende maanden zorgt ervoor dat vele bezoekers weer kunnen genieten van het prachtige uitzicht boven op de vuurtorens.

Adriaan de Visser - 06 243 176 71
Noordkerkepad 50A | 4361 CL Westkapelle

Het iesdere torentje in donder en bliksem;
foto Jesse Meliefste

En Westkapelle heeft nog een vuurtoren: Het Lage Licht, of in de volksmond 't Iesdere Torentje. Deze toren is gebouwd in 1875, anderhalve eeuw geleden, en was de eerste gietijzeren toren in Nederland. Het iesdere torentje is het meest gefotografeerde model van Westkapelle dankzij de vorm, het rood en

wit, de locatie en de altijd veranderende achtergrond. En ook het iesdere torentje is opengesteld voor het publiek.

Openingstijden:

Het Hoge Licht: dinsdag en donderdag 18.00 - 20.00 uur, woensdag, zaterdag en zondag 13.00 - 16.00 uur

Het Lage Licht: woensdag, zaterdag en zondag 13.00 - 16.00 uur. In de paas- en meivakantie, tijdens Hemelvaartsdag en Pinksteren zijn er extra openingstijden. Kijk op de site voor het actuele overzicht.

Vuurtorenspecials

Vanaf de vuurtoren kun je met vlag en wimpel iemand extra in het zonnetje zetten. Wil je iemand feliciteren, met een verjaardag of wat dan ook, dan is het uitsteken van de speciale **felicitationevlag** op de vuurtoren een origineel cadeau. Bij droevige aangelegenheden kan het met de vlag halfstok. Voor meer informatie: info@polderhuiswestkapelle.nl of ☎ 0118 570700

TAXATIE- & ADVIESBUREAU
MINDERHOUD

Register-Taxateurs Wonen & Bedrijfsmatig Vastgoed

Eva Besnyöstraat 14
4361 DA Westkapelle
06-51566977

www.taxatieminderhoud.nl
info@taxatieminderhoud.nl

TAXATIES:

woningen, bedrijfspanden
commercieel vastgoed
recreatieobjecten
bouwgrond, planschade

ADVIES:

aan- en verkoop
onteigening
bedrijfsverplaatsing

Van het iesdere torentje is er nu een speciale **geurhanger** voor in de auto, met de geur 'ocean fresh'. Verkrijgbaar in de winkel voor €1,75. Hier zijn ook drie verschillende **boekenleggers** te koop met een afbeelding van één van onze vuurtorens. Prijs €1,50, drie voor €3,50.

Enne.... We kunnen nog torenwachters gebruiken.

Lijkt het je leuk om mee te helpen de bezoekers van de vuurtorens een unieke beleving te geven? Al is het maar een middag/avond in de maand). Meld je aan of vraag informatie bij André Roelse, vuurtorens@polderhuiswestkapelle.nl of ☎ 06-37162241.

Exposities

Here comes the flood, werken van fotograaf Rem van den Bosch, bovenverdieping het Polderhuis, vanaf 12 april 2025

In zijn werk laat Van den Bosch op unieke wijze zien hoe hoog het water komt als de Nederlandse dijken doorbreken. Door het hele land fotografeerde hij op iconische plekken die kwetsbaar zijn voor of een aanjager zijn van klimaatverandering en zeespiegelstijging. De fotomodellen zitten of staan op een rode ladder. Ze geven met hun hand aan hoe hoog het water zou komen bij een overstroming. Met zijn werk wil Van den Bosch de realiteit van een stijgende zeespiegel op een toegankelijke manier in beeld brengen.

Grafisch juttten, werken van Wim Wouters en Nel Lievense; museumcafé het Polderhuis, 19 april t/m 5 oktober

De echtelieden Wim Wouters en Nel Lievense zijn beiden geboren en getogen in Westkapelle. Sinds 1975 wonen zij in Kruiningen waar Wim onderwijzer werd, en Nel wijkverpleegkundige. Na hun pensionering in 2018 zijn ze begonnen aan een opleiding grafische technieken aan de Kunstacademie St-Lucas te Kapellen (B). Wonend bij Wester- en Oosterschelde en opgegroeid langs de

Noordzee vonden zij bijna vanzelfsprekend hun inspiratie in zee, dijk en strand. Ze weten, zoals iedereen in Westkapelle, hoe de zee alles naar zijn hand kan zetten en nieuwe vormen creëert. De ogen zijn gericht op wat is gevormd door zon, zee en zout aan paalhoofden, zeepokken, wieren en wrakhout. Lopen langs de zee is voor hen als juttten naar nieuw ontstane vormen en structuren langs de kust van Walcheren.

Wim werkt vooral figuratief. Hij laat de vingerafdrukken van de zee zien door gebruik te maken van klassieke technieken als: houtsneden, lino'sneden en etsen. Met de etsnaald kan hij de minuscule structuren weergeven waar menig strandwandelaar aan voorbij gaat.

Nel houdt meer van experimentele technieken als: collografie, cyanotype, monotype en afbraak lino. De vaak abstracte werken laten sporen zien van wrakhout en zeewier. Nel 'dwingt' de kijker tot fantaseren en interpreteren.

Foto's Ruden Riemens in het kader van Westkapelle 800 jaar stad, vuurtoren Het Hoge Licht, openingsdatum nog niet bekend

Ruden Riemens maakte foto's van het Westkappelse cultuurfenomeen dat teruggaat tot de begintijd van Westkapelle, de kermis. Een aantal van deze foto's wordt de komende maanden geëxposeerd in de vuurtoren.

Koningsdag met 'Zing maar mee'

Koningsdag wordt dit jaar gevierd op 26 april. Traditiegetrouw is er op die feestdag een 'Zing maar mee', om 19.30 uur in 'Westkapelle Herrijst'.

Zingen verbindt. Je hoeft niet mooi te zingen als het maar met passie is. De 'community singing' is een bijzonder cultuurfenomeen in Westkapelle. Iedereen kan meedoen, gratis en voor niks.

2e Pinksterdag = Klederdrachtendag

Het is een jonge maar wel stevige traditie in Westkapelle: op 2e Pinksterdag ga je op 'je boers'. En het Polderhuis is die dag het middelpunt en de ontmoetingsplaats voor iedereen, van jong tot oud, die van de traditionele Walcherse klederdracht wil genieten, hetzij door het zelf te dragen en te presenteren dan wel meer passief door al dat schoons te aanschouwen en te fotograferen. Het Polderhuis wil er elk jaar weer wat moois van maken. Verschillende mensen denken erover mee en daarmee komt het tot een leuk en afwisselend programma. Ook op deze manier houdt het Polderhuis cultuur en tradities levend.

Programmering 9 juni, 2e Pinksteren, Polderhuistuin

- 11.00 - 12.00 uur Concert Brassband OKK o.l.v. Cora Dellebeke
- 11.00 - 16.30 uur Wafels bakken door OKK (tijden bij benadering)
- 12.00 - 16.30 uur Het Polderhuis verkoopt Walcherse klederdracht
- 13.30-14.15 uur Modeshow klederdracht en een heuse striptease, met een fotomoment voor amateurfotografen
- 14.15 - 15.00 uur Pauze
- 15.00 - 17.00 uur 'Zing maar mee' met Bram van Boxel en Jozien Slabber op accordeon

Wil je wel in klederdracht, maar heb je zelf geen kleding?

De Stichting Cultuurbewoud Westkapelle leent kleding uit. Ramona Roelse verzorgt de uitleen en kijkt graag mee wat het beste past. Meer informatie en de voorwaarden op www.westkappelcultuurbewoud.nl

+31 (0)118 - 567321 STRAND WESTKAPELLE 80 BOMBAAI.NL @BOMBAAISTRANDBAR

BOMBAAI

STRANDBAR

KLEURRIJK

SUNSET POINT

WERELDKUEN

Overtref jezelf

Maatwerk-
specialist

Ook voor
woning-
beveiliging

&

**SCHILDERSBEDRIJF
WESTKAPELLE**

ZUIDSTRAAT 118 - T: 0118 57 26 12
WESTKAPELLE@HUBO.NL
WWW.HUBO-WESTKAPELLE.NL

Excursies

Vogelexcursie Noordervroon Westkapelle

- 10 mei, 8 uur - Voorjaar in het Noordervroon; alle broedvogels zijn gearriveerd.
- 28 juni, 9.30 uur - Speciale Jeugd-editie; Zomer in het Noordervroon, pubers in 't veld.
- 26 juli, 9 uur - Najaarstrek is begonnen.
- 16 aug., 9 uur - Arctische vogels; op zoek naar de grauwe franjepoot.

Duur van de wandeling ca. 2,5 uur.

Gidsen Floor Arts, Han Reijnhoudt en Jan Minderhoud

Vogelexcursie Sint Laurens Weihoek

- 17 mei, 9 uur - Speuren naar schattige jonge grutto's en kieviten
- 21 juni, 9 uur - De jonge vogels groeien als kool; kom kijken hoe het met ze gaat.

Duur van de wandeling: ca. 2 uur.

Gidsen: Henk Huige en Mario Aspeslagh

Ontdekkingstocht Geheimen van het getij

- 3 mei, 13 uur - 14 juni, 10 uur - 26 juli, 10 uur -
9 augustus, 9.30 en 19.30 uur - 30 augustus, 13 uur
- Excursieduur: ± 1,5 uur. Kosten € 6,- p.p.

Deelnamekosten vogelexcursies € 7,- voor volwassenen, € 4,- voor kinderen; kosten Geheimen van het getij € 6,- p.p. Aanmelden via <https://hetpolderhuis.eventgoose.com/> of met deze QR-code

Het Polderhuis = Cultuur

De Werkgroep Cultuur van het Polderhuis organiseert regelmatig activiteiten met een cultureel tintje. Dat 'cultuur' zorgt voor verbinding en saamhorigheid in en om het Polderhuis hebben we volop kunnen ervaren in 2024 en in het eerste kwartaal van 2025.

In de theatervoorstellingen op 30 januari en 1 februari lag de nadruk op het vrouwenperspectief. Mina, haar mevrouw en Betje Wolf; drie vrouwen, verschillende verhoudingen, schuurt dat? Of is er respect en waardering? Praten, luisteren, elkaar ontmoeten. We zagen het gebeuren in het Polderhuis. De voorstellingen trokken ook de aandacht van Omroep Zeeland, waar podcastmaker Maartje Duin samen met Marjan de Pagter het verhaal en de betrokkenheid van het Polderhuis mochten toelichten.

Na de theatervoorstelling 'De erfenis' op 13 maart was de conclusie dat 'ontmoeting en samen' voor veel mensen een belangrijk thema is en dat is nu juist waar het Polderhuis voor wil staan.

Mannenontbijt

Het was op zaterdagmorgen 8 maart een gezellige drukte bij het eerste mannenontbijt van 2025. Onze spreker was oud-Westkapelaar Willem Cijssouw. Hij is projectleider bij het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en houdt hij zich bezig met de ruimtelijke inpassing van alles wat te maken heeft met de energietransitie. Denk aan waterstoffabrieken en -leidingen, transformatorstations, verdeelstations, hoogspanningsleidingen, wind- en

zonneparken. Door de gecompliceerde wetgeving en procedures gaat er veel tijd overheen voordat plannen daadwerkelijk uitgevoerd kunnen worden. Willem is er ruimschoots in geslaagd om deze schijnbaar taaie en saaie materie op een boeiende manier uit te leggen. Dat het onderwerp bij veel mensen leeft, bleek wel uit de vele vragen die er gesteld werden.

Op 28 juni, 8 uur is er weer een mannenontbijt in het Polderhuis met een bezoek aan het Kwedammertje.

Dus weer een zaterdagochtend met heerlijk ontbijten en tegelijkertijd veel interessants horen. Na het eten stappen we in de bus en rijden naar kwekerij 't Kwedammertje in Kwadendam. Hier krijgen we een presentatie over de diversiteit van hun producten in de seizoenen. Daarna volgt een rondleiding over de kwekerij en wordt de weg van aardbeienplant tot bakje aardbeien uitgelegd. Rond 13.00 uur zijn we weer terug in Westkapelle.

Kosten € 25,- p.p. (ontbijt, presentatie en busreis). Maximaal 40 deelnemers.

Tickets t/m 26 juni bestellen via <https://hetpolderhuis.eventgoose.com/>

Of scan bovenstaande QR-code

Andere activiteiten in en om het Polderhuis

Costa Skate Wkp: Skatelessen met Vera Sanderse, woensdag 15.40 - 17.30 uur, zondag 14.00 - 16.00 uur; meer info op Instagram [costaskatewkp](https://www.instagram.com/costaskatewkp)

Origimicafé met Sjaak Adriaanse: 1 mei en 5 juni | 13.30 - 16.00 uur

Repair- en digicafé: 8 mei en 12 juni | 13.00 - 16.30 uur

Digicafé: 24 april, 22 mei en 26 juni | 13.00 - 16.00 uur

Verkoop door 'De Mutsen': 30 april | 11.00 - 16.00 uur

Stekjesmarkt: 7 mei | 13.30 - 16.30 uur

Handwerkcafé met 'De Mutsen': 15 mei en 19 juni | 13.30 - 16.00 uur.

Op 19 juni is er vanaf 11 uur ook een verkoop van klederdracht en allerhande dingen die tijdens het handwerkcafé en thuis gemaakt zijn. Gebreide sokken, Zeeuwse keukenschorten, speldekussens, schoudertassen, tafelkleden, babykleertjes, er is van alles. Voor eigen gebruik, maar ook leuk om cadeau te doen. Trouwens: De handwerkgroep zoekt meer breisters (m/v), die willen helpen om unieke producten voor de Polderhuiswinkel te maken. Breiwol is ruim aanwezig. Aanmelden kan via info@polderhuiswestkapelle.nl of ☎ 0118 - 570700

Het Polderhuis zet Westkapelle op de wereldkaart, nu ook met een stoere **jute shopper** met een opdruk van de metropolen London, Paris, New York en Westkapelle. Het idee is van Samira. Te koop in de museumwinkel voor € 9,95.

Langs het tuinpad van mijn vader

Piet Minderhoud en Jan Kaland maken een reis door de tijd
Deel 20 - De Grôte Kêrke

Zuidstraat met kerk en pastorie anno 1893

De kerk staat spreekwoordelijk in het midden. Maar in Westkapelle, waar alles anders was, was dat niet zo. Eeuwenlang stond de grote Willibrorduskerk zelfs buiten de stad. De nieuwe 'Grôte kêrke' schoof al wat op naar het westen maar bleef nog steeds een eind verwijderd van het middelpunt van de gemeenschap.

Anno 1831 was het niet best gesteld op Wasschappel. Het was een tijd vol dreiging door de 'Belgische onlusten' en er waren schrikbarende sociale en economische problemen. Westkapelle telde zo'n 1850 inwoners, voor het merendeel dijkwerkers, en die leefden in bittere armoede en hokten in schamele, kille hutten. De Westkappelaars waren 'anders', in kleding, dagelijks werk, taal, cultuur en mentaliteit, een isolement waarin ze zichzelf overigens prima voelden. Alles wat oostelijk van de toren vandaan kwam, deugde niet, zo was de gangbare opvatting, met als gevolg dat ze elders op Walcheren niet veel ophadden met die rare lui van Westkappel; kwaad kersen eten met dat volk. Wel was er de grote Willibrorduskerk, een restant uit een meer welvarende periode. Maar ook die was eigenlijk al verworpen tot een bouwval en brandde tot overmaat van smarte in dat jaar helemaal af.

Een dorp zonder kerk, dat was (en is) ondenkbaar. Er kwam een noodkerk in het pakhuis van de ambachtsheer, op de plaats

waar nu het (voormalige) gemeentehuis staat. Maar die was veel te klein en de mensen moesten dringen om de diensten te kunnen bijwonen.

In deze zware tijden begon de voorbereiding van een nieuwe kerk, met steun van ambachtsheer Hendrik Jacob van Doorn van Westkapelle (1786-1853), toen tevens minister van binnenlandse zaken. Van scheiding van kerk en staat was nog geen sprake en kerkbouw stond onder direct toezicht van het rijk. Zo werd de nieuwe kerk van Westkapelle een 'waterstaatskerk', zo genoemd omdat Rijkswaterstaat de toezichthoudende instantie was. Rijkswaterstaat gaf ook subsidie en ressorteerde, niet geheel toevallig, onder het ministerie van binnenlandse zaken van onze ambachtsheer, die ook de grond beschikbaar stelde.

Herbouw van de kerk bij de vuurtoren mocht niet van het Ministerie van Marine. De nieuwe kerk verrees op een braakliggend terrein tussen de Noord- en de Zuidkerkepad, met de voorgevel enkele meters achter de rooilijn. Het ontwerp was van de Middelburgse stadarchitect Cornelis Bosdijk, daarbij geassisteerd door de dijkcommies K. Roelse Lz. De aannemer was Cornelis Johannes van Uije uit Middelburg. Op 4 april 1834 legde jhr. Willem Frederik van Doorn (1825-1989), zoon van de ambachtsheer, de

BOUW VEILIG WOON VEILIG!

Elk jaar wordt er in Nederland 85.000 keer ingebroken.

Detec adviseert u graag over de beveiliging van uw woning of bedrijfspand.

DETEC GROEP
BEVEILIGING

www.deteczeeland.nl • **0118-651750**

Elektrotechniek Kris Pouwelse
voor al uw installatiewerk

☎ **0622011008**
✉ **ELEKTROTECHNIEKKRISPOUWELSE@GMAIL.COM**

eerste steen voor een fors kerkgebouw, 16 meter breed, 30 meter lang en nokhoogte van 14 meter. Alles rustte op een degelijke, onderheide fundering, wat nieuw was voor Westkapelle.

De kerk kreeg een gebroken kap met een leiendak en aan de voorkant een dakruiter met een luiklok en een torenhaan. Later, eind 19e eeuw, werd over de leien mastiek gelegd, wat het gebouw nog eens lelijk zou opbreken...

Waarlijk een 'Grôte kêrke', met een voorgevel weliswaar enigszins neigend naar de Romaanse bouwstijl uit de Middeleeuwen, maar om nou te zeggen een stijlvolle, monumentale architectuur...

Hoe dan ook, ze maakten haast met de kerkbouw. Al op 9 november 1834 kon de kerk worden ingewijd door ds. J.W.F. Koningsfeld, predikant te Meliskerke, in aanwezigheid van ambachtsheer Henry van Doorn. Hij bleef Westkapelle zeer toegenegen, want in 1843 schonk hij 'zijn' kerk een prachtig orgel. Dit heeft hier dienst gedaan tot 1936; het bestaat nog steeds en staat na enige omzwervingen in de Rooms-katholieke kerk Onze Lieve Vrouw Visitatie in Velp.

Zo had Westkapelle meer dan een eeuw lang een grote, onderscheidende kerk, die het straatbeeld domineerde en zich iedere zondag mocht verheugen in een grote toestroom kerkgangers; mannen, vrouwen en kinderen wel ieder in hun eigen bocht natuurlijk. De kerk ging in en de kerk ging uit, klimop overwoekerde de voorgevel en Westkapelle bleef zichzelf.

En toen kwam de oorlog. De bombardementen in oktober 1944 veroorzaakten nog betrekkelijk weinig schade aan het gebouw. Maar op 1 november 1944 sloeg het oorlogsnoodlot alsnog toe. Bij de beschietingen vanuit zee kwam een granaat op de kerk terecht en vrijwel direct brandde het dakleer als een fakkel. De geallieerden landden onder een zwart rookgordijn van de brandende kerk en rukten later die dag op langs de dan nog overeind staande voorgevel.

Na de oorlog moest Westkapelle als het ware opnieuw worden uitgevonden. Het dijkherstel bleek een lastige klus. In het sluitgat werden caissons afgezonken, maar het daarover gespoten zand werd keer op keer door de getijdestromen weggespoeld, tot wanhoop van de werkers aan de dijk. Goede raad was duur, maar de kerkresten boden uiteindelijk uitkomst. Hoe dat in zijn werk ging, vertelt A. den Doolaard pakkend in zijn sleutelroman *Het Verjaagde water*: 'De enige grote ruïne in Westkapelle, die nog overeind stond, was de kerk. Twee geblakerde muren, haaks op elkaar, anders niets; maar voor Klagemans was het alles. Mooie moppen baksteen, niet te zwaar, niet te licht; precies wat hij nodig had. De volgende morgen reden twee bulldozers, bemand met Engelsen, de Zuidstraat in om een van de honderd dingen te doen, waartoe een bulldozer in staat is: een ruïne uit elkaar rukken. [...] De zon scheen omlaag uit de lege hemel, en Klagemans stond in het volle licht midden in de kerk, op de plek waar de preekstoel was geweest. Over geblakerde moppen muur klom hij terug naar de weg, wijdschrijdend over de vrees van zijn jeugd. [...]

Voor- en oostgevel NH-kerk; 1905/1935

Bijzondere kerkdienst in 1938; een beeld vanaf het orgel aan de voorzijde; de kerkgangers was gevraagd achterom te kijken

Landingsboten naderen Westkapelle onder de rook van de kerk; 1-11-1944

Oprukkende mariniers bij de kerk; 1-11-1944

Op Maandagmorgen liet hij een kipkarrenspoor leggen, vanaf de kerk tot de caissons. De Westkappelaars reden het puin van hun Godshuis weg, en stortten het bij eb achter in de gleuven. De kolkende stroom spoelde het onder de caissons door naar de zee kant. Daar lag de lek-kende stenen dam, gestort uit grove brokken. Het ebwater ramde de stukken puin in de gaten. Het lekken werd minder en het zand begon langzaam te stijgen. [...]

Met de morgenvloed kwam een lichte bries; in heel Westkapelle, en overal op het werk, wapperden de vlaggen. Hoog boven Westkapelle uit woei een grote vlag van de vuurtoren; en kleine vlaggen hingen uit de gekneusde huizen. [...]

De dijk was dichtgekomen - daar moesten ze het puin voor danken, dat wisten de Westkappelaars zeker. Het puin van hun kerk had de gleuven verstopt, waar het kwade water doorheendonderde. Het was God zelf, die dit wonder had gewrocht, toen het zand niet boven wou komen. Hij was het, die het licht had ontstoken in de boze ogen van Klagemans. Zijn hand had de wateren stil gemaakt.'

Het romanpersonage Klagemans staat voor G.A. van Hattum, hoofduitvoerder van de met het dijkwerk belaste Hollandsche Aanneming Maatschappij (HAM). Van Hattum had zich niet echt uitgesloofd om populair te worden. Hij was berucht om zijn drankzucht en zijn brute bejegening van de werkmensen en, erger nog, hij had het voorzien op de Westkappelse vrouwen. Aan hem was het kwaadaardige spotliedje gewijd dat je op baldadige momenten nog wel eens hoort: 'Wat doen we met Van Hattum als ie komt, we gooien 'm in de guile als ie komt', dit op de wijs van het bekende *Singing aye aye jippie jippie jee*. Met 'de guile' werd denkkelijk de stroomgeul in het dijkgat bedoeld. Afgaande op het verhaal van Den Doolaard, danken we het voor een groot deel aan Van Hattum dat Walcheren weer droog werd, dus iets meer eer komt hem wel toe. Maar de dijk kwam dicht en er kon een nieuwe kerk komen. In 1952 was het zover en nu wel in het midden der gemeente op de nieuw aangelegde Markt.

Aan het eind van de tijdreis keren we terug naar nu. Met moderne middelen tilde onze fotograaf Jan de Jonge zijn camera op naar de plaats waar ooit het orgel stond, benieuwd wat de vrome, naar de fotograaf opkijkende menigte uit het camerabeeld heeft verdreven. De 21e-eeuwse leefomgeving spreekt voor zich.

Een oude wereld is voorbijgegaan... nee, niet helemaal. Als je de oude Ansichtkaart bovenaan dit verhaal vergelijkt met de foto die Jan nu vanaf diezelfde standplaats maakte, is er, de kerk en wat verbouwinkjes daargelaten, in 132 jaar hier eigenlijk niet zo veel veranderd. Een hele geruststelling.

Kerkrestanten 1945

Hedendaags uitzicht vanaf het virtuele orgelplatform

Literatuur:

Ab Hoogstrate, *Geschiedkundig overzicht van de Hervormde Kerk te Westkapelle*, 1994

K. Baart, *Westkapelle, hare bevolking, Westkapelsche dijk - geschiedkundig en karakteriseerend beschreven*, 1889

J. Kaland e.a., *De wevers dat zijn er geen heren - De calicotfabriek en de wevers van Westkapelle (1839-1870)*, 2012

A. Den Doolaard, *Het Verjaagde water*, 1947

De foto's komen uit de collecties van Piet Minderhoud en de Stichting Cultuurbehoud Westkapelle.

De kopfoto is bewerkt is ingekleurd door Jan de Jonge; hij maakte ook de recente foto's.

Westkapelle snijdt hout

Marjan de Pagter interviewt Lein Kaland

Bij de thema-avond over het snijden van zogeheten 'Paeremesen' bleek dat ook in Westkapelle voor deze traditie veel belangstelling is. En zo waar hebben we op het dorp ook mensen die bedreven zijn in dit traditionele houtsnijwerk. Marjan de Pagter sprak met een van hen, Lein Kaland, die uitvoerig vertelde over zijn achtergrond, drijfveren en inspiraties.

Hoe is je belangstelling voor houtsnijwerk ontstaan?

Dat is al ontstaan toen ik nog kind was. Mijn buurman, Willem Roelse, was toen elke dag in zijn werkplaats bezig met houtbewerking. Hij maakte onder andere modellen van kabinetten en andere antieke kasten op schaal. Ik had als kind al veel belangstelling voor wat hij maakte en ging daarom vaak bij hem kijken. En na verloop van tijd mocht ik zelf ook wat proberen.

Paeremes gesneden door Henk te Loo; foto Jan de Jonge

Wat deed jou ertoe besluiten om zelf hout te bewerken? Mijn vader was timmerman en had dus een schuurtje met allerlei gereedschap voor houtbewerking. Ik maakte daar graag gebruik van en in de loop van de tijd leverde dat ook wel resultaat op. Ik was toen tussen de 15 en 20 jaar oud. Ook hielp ik in die tijd mijn vader bij het restaureren van antiek.

Van lieverlee werden mijn werkstukken complexer. Ik heb toen onder andere een spinnewiel gemaakt en een reguleur klok. Daar kwam steeds meer houtsnijwerk bij kijken en ik vond dat geweldig om te doen. Wat later heb ik voor een Friese staartklok de drie beeldjes die bovenop staan uit hout gesneden. Daarmee was mijn belangstelling voor beeldhouwen een feit.

Op een gegeven moment kreeg ik via via een set houtsnijmesjes met daarbij een tekening van een paeremes en een voorgevormd stuk hout. Dat was aanleiding om zo'n paeremes proberen te

Lein Kaland maakte het beeld van Sint Barbara voor de Middelburgs Gasthuis-kerk; foto Jan de Jonge

snijden. Dat lukte aardig en daarna heb ik er nog twee gemaakt, maar dan met een eigen voorstelling erop. Het mooie was dat ik dat vrijwel overal kon doen, dus ook bij de tv of op vakantie.

Wat was je eerste werkstuk?

Als ik de houten bootjes om mee op de kreek te varen achterwege laat, dan was dat een kapstokje. Niets meer dan een houten plankje met een aantal stalen kapstokhaken. Ik was toen niet veel ouder dan 10 jaar. Het plankje had ik beschilderd met Donald Duck figuurtjes.

Welke opleiding of scholing m.b.t. het houtbewerken volgde je?

In het begin leerde ik houtbewerken van mijn buurman en van mijn vader. En daar heb ik het mee gedaan tot ik ongeveer dertig was. In die periode kregen we een eigen huis, dat we grondig verbouwd hebben en nog wat later kwamen er kinderen. Voor het houtbewerken bleef geen tijd meer over. Zo'n 25 jaar later

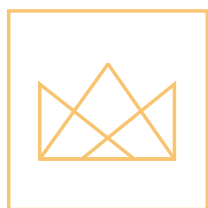

Voor al uw:
kamerplanten, tuinplantjes en snijbloemen.

- Elke dag verse boeketten, bloemstukjes met snijbloemen en bakjes met kamerplantjes.
- Het juiste adres voor bloemwerk zoals bruidsboeketten en rouwwerk.

Kom gerust eens langs in de winkel.

Zuidstraat 104 Westkapelle | 0118-570180 | bloemenkatseveer@gmail.com

**RAAM
DECORATIE**
zeeland

Westkapelle | 06-15437594
www.raamdecoratiezeeland.nl

MELIS
WESTKAPELLE
de winkel van alles!

begon het echter weer te kriebelen. Ik wilde het houtsnijden en beeldhouwen weer oppakken, maar dan wel met een gedegen opleiding. Die vond ik uiteindelijk op de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen - de Deeltijd Kunst Opleiding. Daar heb ik 9 jaar les gehad, één á twee dagen in de week.

Vind je het houtsnijden een ambacht of hobby of kan het in jouw optiek allebei zijn?

Het houtsnijden is een ambacht, maar kan tegelijkertijd een hobby zijn. Het is naar mijn mening een hobby als je vooral voor jezelf werkt. Werk je in opdracht (betaald) of verkoop je eigen werk, dan is het geen hobby meer. Dan is het meer beroepsmatig. Op de opleiding in Antwerpen leer je het ambacht zoals dat eeuwen geleden werd uitgeoefend. Voor de beeldenstorm betrof dat voornamelijk bijbelse beelden en taferelen. Daarna, in de tijd van de barok, ging het veel meer om ornamenten voor de versiering van huizen en meubels van rijke mensen. In die tijd was het een ambacht waarmee de kost verdiend moest worden. Er werd toen nog niet over kunst gesproken. Dat kwam pas veel later. Houtsnijden werd daarnaast ook uitgeoefend als 'hobby', bijvoorbeeld om wat te doen te hebben gedurende de wintermaanden. Dan spreek je over volkskunst. De paeremessen kun je daartoe rekenen maar ook veel ander houtsnijwerk wat je bij de 'gewone' mensen aan kon treffen.

Zelf werk ik semiprofessioneel. Ik hoef er niet van te leven, maar ik verkoop eigen werk en ik werk in opdracht. Bij mijn eigen werk gaat het om zelf bedachte en ontworpen beelden. Mijn beelden hebben de ambachtelijke uitstraling van eeuwen geleden, maar vertellen wel een verhaal uit deze tijd.

Hebben houtsnijwerk en cultuur iets met elkaar te maken?

Cultuur is een begrip waar je veel aan op kunt hangen. Daarom zou je kunnen stellen dat houtsnijwerk altijd met cultuur te maken heeft. Houtsnijwerk gaat, net als andere kunstvormen,

mee met de tijd. Van de beelden die samenhangen met het geloof in de middeleeuwen tot abstracte beelden in de moderne tijd.

Ook de plaatselijke cultuur speelt een rol. In Zeeland werd ander houtsnijwerk gemaakt als in Friesland.

Je hebt vast ooit een bijzonder object van hout gezien. Wat was dat, waar was dat en wat trok jouw aandacht daarin?

Ik heb al heel wat bijzonder houtsnijwerk gezien. Maar als ik er één uit moet pikken, dan is dat misschien het werk van Tony Cragg. Hij maakt beelden in verschillende materialen, maar ook in hout. Ik heb enkele jaren geleden een tentoonstelling van hem gezien in museum Belvédère in Heerenveen. Daar stond onder andere een prachtig abstract beeld, gemaakt van gelaagd hout. De golvende vorm van het beeld gemaakt uit op elkaar gelijkjnde horizontale lagenhout gaf een heel bijzonder resultaat.

Houtsnijwerk Tony Cragg

Wil je nog iets speciaals delen of meegeven aan de lezers?

Houtsnijden is een mooie hobby waar je veel voldoening uit kunt halen. Wil je echter meer, dan adviseer ik de opleiding in Antwerpen te volgen. In Nederland is zo iets niet te vinden. Ik heb het negen jaar met ontzettend veel plezier gedaan en heb zo het ambacht van houtsnijden geleerd.

Uw uitvaartverzorgster

Léon Dekker

0118 462 205

h.jobse
uitvaartverzorging

Uitvaartverzorging H. Jobse
Bachweg 2
4337 XD Middelburg
www.hjobse-uitvaart.nl

Adrie Huibregtse

Willebrordstraat 15
4361 CN Westkapelle

Bedrijfsdeuren Service
montage • onderhoud • reparatie

M: 06 - 30 82 62 58 | E: info@a3h.nl | W: www.a3h.nl

Juwelier Minderhoud

ca. 1935 ca. 1945 ca. 1980 ca. 2019

Al ruim 140 jaar het vertrouwde adres in Westkapelle

MIKRAANVERHUUR
MINDERHOUD
TEL.: 06 - 21 41 64 21
WESTKAPELLE

El Tiempo
MEXICAANS RESTAURANT

Over de Elfstedentocht die er weer niet kwam

door Nelleke Wouters

Het begon met hoop. De winter kneep Friesland in zijn ijzige greep, sloten en meren kregen een dun laagje ijs en in de dorps-cafés werd voorzichtig gefluisterd: 'Zou het dan toch....?' De Elfstedentocht, dat mythische festijn waar Friezen van dromen en waar de rest van Nederland zich maar al te graag door laat meeslepen, leek eventjes binnen handbereik.

Maar zoals zo vaak sloeg de dooi toe voordat de klúnplanken uit het vet gehaald konden worden. Er is hier exact één dag geschaatst. En dan ook nog op zeer ondiepe wateren, waar menigeen een 'kletsboot' haalde, zoals ze dat hier noemen. Ook Nelson kwam die dag thuis met een broek van een vriend aan en schoenen van zijn vader. 'Het ijs was toch niet dik genoeg.' De rayonhoofden trokken dezelfde conclusie: 'It giet net oan.' En zo verdween de droom weer in de Friese wind, als rijp op een ochtendblad en werd de kans op ooit nog eens een Elfstedentocht weer kleiner.

Ondertussen is de kou allang uit de lucht en zie ik in de tuin de tekenen van een nieuw seizoen. Onlangs werd onze dikke eik geveld, waardoor het zonlicht vrij spel heeft. De sneeuwklonnes, die wekenlang dapper hun witte kopjes boven de bevroren grond uitstaken hebben hun tijd gehad. Ze buigen hun uitgebloeide bloemhoofdjes en maken ruimte voor de eerste krokussen en narcissen, die met hun zonnige geel de lente aankondigen. Hier en daar piept een tulp boven de grond. Ook de magnolia staat al vol in knop. Nog even en de leipen voor ons huis staan weer in volle bloei. Waar de Elfstedentocht ons liet wachten op wat niet kwam, laten de bloemen zien dat sommige beloften wél worden ingelost.

Zo is het Friese leven. We leven met de seizoenen, met de wind en het water, en weten dat de natuur zich niet laat dwingen. Soms blijven we achter met een winter zonder schaatspret, maar altijd met een voorjaar dat vroeg of laat haar kleuren weer toont en de belofte brengt van een zonnige zomer. En dat is misschien wel net zo mooi.

Colofon

Polderhuisblad – Wasschappels Magazine

Jaargang 26, nr. 107; april 2025

Het Polderhuisblad is het orgaan van 'Het Polderhuis Musea & Meer' en verhaalt over de cultuur en het sociale leven van Westkapelle vroeger en nu. Verschijnt eenmaal per kwartaal; oplage 1750. Gratis voor inwoners van Westkapelle en donateurs; donateursgeld incl. abonnement € 25,- per jaar.

Adres: Zuidstraat 154-156, 4361 AK Westkapelle
www.polderhuiswestkapelle.nl - E: info@polderhuiswestkapelle.nl
Tel.: 0118-570700 - Bank: NL14 RABO 0114961875

Redactie: Jan Kaland, Lieneke van den Heuvel, Ivo van Beekhuizen.
E-mail: redactie@polderhuiswestkapelle.nl

Bijdragen: Nelleke Wouters, Marjan de Pagter, Piet Minderhoud, Lein Kaland
Samenstelling en fotobewerking cover: Jan de Jonge

Vormgeving: De Witte Print & Design, 's-Gravenpolder, Tel. 0113-745228

Copyright: De auteursrechten op de inhoud van het Polderhuisblad berusten bij Het Polderhuis of, indien die is vermeld, de auteur.

Het volgende nummer verschijnt in juni 2025; kopij vòòr 31 mei 2025.

HOOFD SPONSOR:

**Computerreparatie
ondersteuning
& onderhoud**

De Zompe 41 - 4353 RT - Serooskerke
info@profcom-it.nl - www.profcom-it.nl
0118-572249

Autobedrijf Faasse

Voor kwalitatief full service auto-onderhoud aan alle merken auto's tegen een betaalbaar tarief, bent u bij Autobedrijf Faasse aan het juiste adres!

Autobedrijf Faasse
Zuidstraat 27
4361 AA Westkapelle
0118 - 57 13 82
0118 - 57 24 59
auto-faasse@zeelandnet.nl
www.auto-faasse.nl

Uw adres voor:

- ⊗ Onderhoud
- ⊗ Reparatie
- ⊗ APK-keuring
- ⊗ Banden
- ⊗ Occasions
- ⊗ Aircoservice
- ⊗ Ruitreparatie
- ⊗ Schade taxatie
- ⊗ In- en verkoop nieuw en gebruikt

Openingstijden: maandag t/m vrijdag 08.00 - 17.30 uur

Bosch Car Service **Compleet, goed, betaalbaar**